

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Je odpovědnost vůči budoucím generacím relevantní pro sociální práci?

Studentka: Hana Adámková

Akademický rok: 2020/2021

O odpovědnosti za budoucí generace se mluví především v souvislosti s životním prostředím. Autorka si tuto otázku však klade v souvislosti způsobu života společnosti. Konstatuje, že k takto vymezenému tématu není příliš dostupné literatury, takže ve své práci postupuje systematicky po tématech sociální práce – odpovědnost – budoucí generace – etika odpovědnosti a končí diskusí nad zásadními otázkami.

Druhá kapitola se věnuje sociální práci. Přístup je zde v zásadě popisný a referující. Třetí kapitola zaměřená na odpovědnost již obsahuje vlastní reflexi tématu a komentáře k tomu, co lze dohledat v literatuře. Čtvrtá kapitola stručně představuje otázku odpovědnosti ve vztahu k budoucím generacím.

V páté kapitole, která je pro práci zásadní, autorka probírá odpovědnost vůči budoucím generacím v kontextu sociální práce. Do značné míry vychází z Jonasovy reflexe etické odpovědnosti, což je logické vzhledem k jeho zásadnímu příspěvku k tomuto tématu, i vzhledem k odbornému zaměření vedoucího práce. Nabízela by se samozřejmě i jiná perspektiva, totiž z perspektivy řádu lásky, což je princip v práci také zmíněný (s. 37), nicméně autorka je věrná zvolenému východisku, které – a to je třeba zdůraznit – rozpracovává velmi pečlivě. Zvláštní pozornost je věnována filosoficky řečeno budoucím nahodilým jsoucům, tedy odpovědnosti vůči lidem, kteří se ještě nenarodili (a ani není jisté, zda se narodí). Postřeh, že velká část práce sociálního pracovníka bere ohled na tuto (vlastně ještě neexistující) skupinu lidí, je velice dobrý a užitečný.

V závěrečné kapitole autorka předkládá kazuistiky, na kterých své teoretické úvahy ilustruje a snaží se ukázat možná řešení, která by stála na racionální reflexi vycházející z předcházejících kapitol.

Je třeba říci, že práce je co do tématu i zpracování velmi zajímavá a pečlivě promyšlená a sepsaná. Studentka se vyrovnala s poměrně náročným filosofickým tématem a dokázala ho propojit se sociální prací způsobem, který její obor zřetelně obohacuje. Práci proto hodnotím výborně.

Po formální stránce je práce vyhovující, chyb a překlepů je spíše méně, např.:

- na některých místech je použito v poznámkách tučné písmo, aniž by byl jasný důvod a logika tohoto zvýraznění (s. 13, 20, 21, 23, 27, 30, 32, 33 a dále).

- Česká republika je chybně s velkým R (s. 19).
- malá písmena v nadpisu 5. kapitoly.
- nejsou rozlišované přímé a nepřímé citace.

Otázky k obhajobě:

Ve druhé kapitole se sociální práce označuje jako humanitní obor. Obvykle bývá chápána jako obor společenskovední. Vidí autorka nějaký rozdíl mezi humanitními a společenskými vědami a proč řadí sociální práci do jedné z nich?

Autorka se velmi rozumně vyhnula všeobecnému rozsahu odpovědnosti za budoucí generace (např. rovině environmentální), nicméně mohla by jen krátce naznačit, zda, případně kde, se oblast odpovědnosti společenské a environmentální s ohledem na budoucí generace protíná?

Tomáš Machula